

قسمت دوم

کمیت‌های فیزیکی و دستگاه بین‌المللی یکاها

جای خالی

۱۰

هر یک از جمله‌های زیر را با عبارت مناسب کامل کنید.

- (آ) در فیزیک به هر چیزی که بتوان آن را اندازه گرفت گفته می‌شود.
 (ب) دستگاه متریک یکاها را دستگاه می‌نامند.
 (پ) یکای کمیت‌های را انتخاب می‌کنند و یکای کمیت‌های بر حسب آن یکاها بیان می‌شوند.
 (ت) یک زمان بین ظاهرشدن‌های متوالی خورشید در بالاترین نقطه آسمان در هر روز است.

درست یا نادرست

۱۱

درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- (آ) بنابر آخرین توافق جهانی، یک متر برابر یک ده میلیونیم فاصله استوا تا قطب شمال تعریف می‌شود.
 (ب) در استاندارد قدیمی، یک ثانیه معادل $\frac{1}{86400}$ میانگین روز خورشیدی تعریف می‌شد.
 (پ) کمیت‌های اصلی، نردهای یا اسکالار هستند.
 (ت) تندی متوسط، کمیتی برداری است.
 (ث) یکای جرم در SI، گرم است.

انتخاب کنید

۱۲

برای کامل کردن جمله‌های زیر، عبارت مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

- (آ) کمیت فیزیکی (برداری - نردهای) فقط با یک عدد به همراه یکای مناسب گزارش می‌شود.
 (ب) کمیت (فشار - نیرو) برداری است.
 (پ) کمیت بار الکترونیکی، کمیت (اصلی - فرعی) در دستگاه SI است.
 (ت) یکای کمیت (انرژی - نیرو) در SI، ژول است.
 (ث) کمیت شدت روشانی، کمیتی (اصلی - فرعی) در دستگاه SI است که یکای آن (آمپر- کندلا) می‌باشد.
 (ج) کمیت تندی متوسط (برداری - نردهای) است.

برقراری ارتباط

۱۳

در جدول زیر مشخص کنید که کدام یکا به کدام کمیت مربوط است؟

یکا	کمیت
(A) کلوین	آ زمان
(B) نیوتون	ب فشار
(C) پاسکال	پ دما
(D) مول	ت نیرو
(E) ثانیه	ث مقدار ماده

نکمیل جدول

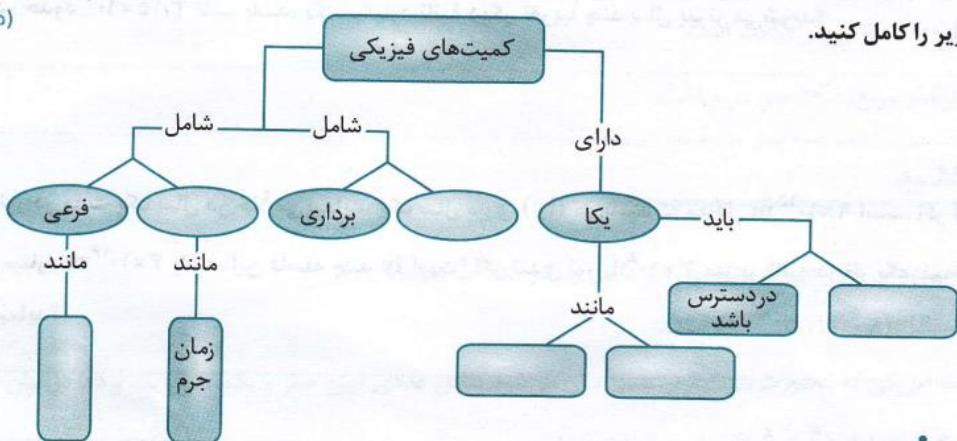

جدول زیر را کامل کنید. ۱۴

نام یکا	نماد یکا	یکا بر حسب یکاهای اصلی	نماد گمیت	گمیت
			g	شتاب جاذبه
			E	انرژی
			I	جریان الکتریکی
			F	نیرو
			P	فشار
			P	توان ^۱

(صفحه ۲۵ کتاب درسی)

نقشهٔ مفهومی زیر را کامل کنید. ۱۵

(صفحه ۲۵ کتاب درسی)

چند پدیده تکرارشونده در طبیعت را نام ببرید که می‌توانند به عنوان ابزار اندازه‌گیری زمان به کار روند. ۱۶

(صفحه ۲۵ کتاب درسی)

جرم یک سوزن ته گرد را چگونه می‌توان با یک ترازوی آشپزخانه اندازه‌گیری کرد؟ ۱۷

بیرسترهای محاسبائی

هر ذرع معادل ۱۰۴ سانتی‌متر و هر فرسنگ برابر ۶۰۰۰ ذرع است. ۱۸

قد شخصی به طول ۱۸۲ سانتی‌متر چند ذرع است؟

طول بزرگراه تهران - کرج حدود ۳۰ کیلومتر است. طول این بزرگراه را بر حسب فرسنگ حساب کنید.

۱۹ هر مثال معادل 4.86×10^{11} گرم است. با توجه به ارتباط بین یکاهای قدیمی زیر، هر کدام از آن‌ها چند گرم می‌باشد؟

$$\text{یک مثال} = 16 \text{ گندم}, \text{یک سیر} = 16 \text{ مثال} \text{ و یک خروار} = 4000 \text{ سیر}$$

آ یک گندم:

ب یک سیر:

پ یک خروار:

۲۰ یکای نجومی (AU) برابر میانگین فاصله زمین تا خورشید ($1.5 \times 10^{11} \text{ m}$) است. اگر فاصله منظومه شمسی تا نزدیک‌ترین

کهکشان 10^{12} m باشد، این فاصله چند AU است؟

۲۱ اگر یک سال در حدود 3.15×10^7 ثانیه باشد، یک میلیارد ثانیه دیگر تقریباً چند سال پیشتر می‌شوید؟

۲۲ مسافتی را که نور در مدت یک سال در خلاء می‌پیماید، یک سال نوری (ly) می‌نامند که معادل $9 \times 10^{15} \text{ m}$ است. اگر فاصله منظومه شمسی تا نزدیک‌ترین ستاره $4 \times 10^{16} \text{ m}$ باشد، این فاصله چند ly است؟ اگر تندی نور را 3×10^8 متر بر ثانیه در نظر بگیریم، نور این فاصله را در چند ثانیه می‌پیماید؟